

TOIMINTASUUNNITELMA 2019

Yleistä

Kynnys ry on vuonna 1973 perustettu valtakunnallinen vammaisten perus- ja ihmisoikeusjärjestö. Järjestön tavoitteena on vammaisten ihmisoikeuksien täysi toteutuminen kaikkialla maailmassa. Kynnys on asiantuntija, vaikuttaja ja toimija. Kaikki toiminta on lähtöisin vammaisista ihmisistä ja vammaisten ihmisten toteuttamaa. Kynnyksen toiminnan kolme peruspilaria ovat itsenäinen elämä, ihmisoikeudet ja kulttuuri.

Vuosi 2019 on Kynnyksen 46. toimintavuosi. Sen aikana jatketaan järjestön kehittämistä vahvemman vaikuttajaorganisaation suuntaan. Vuosi 2019 on vaalivuosi. Kynnys tuo esiin vammaispoliittisia tavoitteitaan niin ennen vaaleja kuin niiden jälkeen niin että ne päätyvät osaksi hallitusohjelmaa. Kynnys valvoo ja edistää omalta osaltaan YK:n vammaisten oikeuksien sopimuksen toteutumista. Painopisteenä on vammaisten ihmisten oma osallisuus kaikilla päätöksenteon tasoilla.

Kynnyksen perustaja ja pitkäaikainen toiminnanjohtaja Kalle Könkkölä kuoli syyskuussa 2018. Vuosi 2019 on uuden toiminnanjohtajan ja uusien toimintatapojen vakiintumisen aikaa. Samalla toimintaa suunnitellaan pitkällä tähtäimellä strategiatyötä jatkamalla. Hallintoa selkeytetään luomalla kirjallisia toimintaohjeita ja linjauksia työntekijöiden tueksi.

Ihmisoikeuksien edistäminen on yhteistyötä. Kynnys toimii osana lukuisia työryhmiä, neuvottelukuntia ja verkostoja. Näitä ovat muun muassa Vammaisfoorumi ja Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta (Vane). Lisäksi Kynnys tekee yhteistyötä lukuisten järjestöjen, viranomaisten ja säätiöiden kanssa.

Kynnys on mukana Sentteri ry:n koordinoimassa hankkeessa, jolla on luotu toimintamalli henkilökohtaisen avun keskuksille. Kynnys ry:n perustaman D4-Verkosto Oy:n tavoite on lisätä asiakaspohjaa ja myyntiä. Vammaisten ihmisoikeuskeskus tehostaa toimintaansa. Kynnys ry on perustanut myös Kynnys-Apu Oy:n ulkoista myyntiä varten. D4-verkosto Oy keskittyy sisäisiin hankintoihin.

Stean yleisavustuksella rahoitettava toiminta

1. ITSENÄINEN ELÄMÄ

1.1 Valtakunnallinen toiminta

Yleistavoitteena on selkeä, läpinäkyvä ja ajantasainen hallinto. Järjestö noudattaa hyvää hallintotapaa. Toiminnanjohtajan hallinnollisena työparina toimii hallintopäällikkö.

Kynnys on kaikessa toiminnassaan taloudellinen ja tehokas. Ponnistelut talouden tasapainottamiseksi jatkuvat. Toimitiloja hyödynnetään monipuolisesti.

Henkilöstöhallintoa kehitetään sen omien toiveiden ja tarpeiden mukaisesti. Henkilöstöpalavereista tehdään tauon jälkeen pysyvä käytäntö. Henkilöstön kanssa käydään kehityskeskustelut alkuvuodesta. Palkkausjärjestelmään tehdään tarvittavat korjaukset. Työntekijät ovat valinneet keskuudestaan luottamusvaltuutetun ja työsuojeluvaltuutetun sekä varatyösuojeluvaltuutetun.

1.2 Alueelliset itsenäisen elämän keskuksset ja toimintaryhmät

Alueelliset itsenäisen elämän keskuksset sijaitsevat Oulussa, Turussa, Tampereella ja Kuopiossa. Jokaisella alueella on toimisto. Jokaisella itsenäisen elämän keskuksella on johtoryhmä, joka päättää alueen toiminnasta. Turun aluesihteerin on kokopäiväinen, Kuopion ja Tampereen aluesihteerit ovat osa-aikaisia. Oulun alueen työntekijän palkkaamista selvitetään. Lisäksi Kynnyksellä on toimintaryhmiä Rovaniemellä, Kotkassa ja Kemissä. Kaikki Itsenäisen elämän keskuksset tekevät omalle alueelleen tarkemman toimintasuunnitelman. Vuonna 2019 aluetoimijat järjestävät vuoden aikana omia tilaisuuksiaan Kalle Könkkölän muistolle.

1.3 Koulutus

Kynnyksen koulutustoiminnan painopisteenä on vammaisten itsenäisen elämän tukeminen ja edistäminen. Yhteistyö sidosryhmien kanssa lisää tietoisuutta itsenäisen elämän perusteista ja vammaisten ihmisoikeuksista ja edistää siten itsenäisen elämän ajatusta. Koulutussuunnittelussa tehdään yhteistyötä mm. Assistentti.infon, järjestöjen yhteisen vertaistuen kehittämisyöryhmän (JYVÄ), valtakunnallisen kokemustoimintaverkoston, naistyöryhmän ja Vammaisten ihmisoikeuskeskuksen (VIKE) kanssa. Koulutustoimintaa hoidetaan yhteistyössä Assistentti.infon eli henkilökohtaisen avun valtakunnallisen verkoston ja toimihenkilöiden kanssa. Koulutustoiminnalle etsitään uusia rahoitusmahdollisuuksia. Se on maksullista aina kuin se sopii koulutuksen luonteeseen.

Henkilökohtaiseen apuun liittyvä koulutus on avainasemassa Kynnyksen koulutustoiminnassa. Koulutusta kehitetään yhteistyössä Assistentti.infon ja Sentteri ry:n kanssa.

1.4 Vertaistoiminta

Vertaistoiminta on läsnä kaikessa Kynnyksen toiminnassa. Lähes kaikki työntekijät ovat itse vammaisia, joten jokainen kohtaaminen vammaisten jäsenten, yhteistyötahojen ja asiakkaiden kanssa on vertaistoimintaa. Tämä pätee niin kotimaan toimintaan kuin kehitysyhteistyöhön. Vertaistoiminta voi voimaannuttaa ja kannustaa itsenäiseen elämään. Eri puolilla Suomea järjestetään vertaistukiryhmiä ja koulutuksia, muun muassa henkilökohtaisen avustajan työnantajille suunnattuja Pomoklubeja. Vertaistoimintaa kehitetään jatkuvasti ja sille etsitään uusia rahoituskanavia.

1.5 Vaikuttaminen

Kynnys seuraa aktiivisesti valtakunnallista ja paikallista vammaisten ihmisten elämään vaikuttavaa päätöksentekoa ja vaikuttaa siihen. Keskiössä ovat yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja esteettömyyden edistäminen. Erityisesti Kynnys seuraa ja vaikuttaa hallituksen ja eduskunnan toimiin vammaispalvelujen ja vammaisten yhdenvertaisuuden toteutumiseksi. Yleiseen esteettömyyteen ja saavutettavuuteen vaikuttaminen on myös tärkeällä sijalla. Lisäksi pidetään yhteyttä keskeisiin ministeriöihin ja YK-sopimusta koetetaan saada käytännön tasolle. Sotelakien valmistumista seurataan ja vaikutetaan niiden sisältöön. Vaikuttamistyötä tekemään palkataan yksi työntekijä.

Vaikuttamiseen sisältyy myös aktiivinen toiminta paikallisissa vammaisneuvostoissa ja erilaisissa yhteistyöorganisaatioissa. Näistä keskeisiä ovat Vane ja Vammaisfoorumi, kehitysyhteistyöhön liittyvissä asioissa Vammaiskumppanuus ja kansainvälisessä vammaispolitiikassa Disabled

Peoples`International, Euroopan itsenäisen elämän verkosto (ENIL) ja Rehabilitation International. Vaikuttamistoiminnan tavoitteena on valtakunnalliseen ja kansainväliseen vammaispolitiikkaan vaikuttaminen.

Vaikuttamistyössä Kynnys jatkaa aktiivista linjaansa ja tekee tarpeellisia tutkintapyyntöjä ja kanteluita vammaisiin kohdistuneissa syrjintätilanteissa. Rammat pantterit -toimintaryhmä on tarkoitettu nopeaa reagointia vaativaan yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Toiminta on vastapaino lobbaukselle ja kabineteissa vaikuttamiselle. Vaikuttamistyössä hyödynnetään uutta yhdenvertaisuuslakia ja Suomen ratifioimaa vammaisten henkilöiden oikeuksien ihmisoikeussopimusta. Haasteena ovat asenneilmapiiirin koveneminen ja leikkauspolitiikka. Vammaisten työllistymisen paranemiseksi tehdään vaikuttamistyötä.

1.6 Nuorisotoiminta

Nuorisotoiminnan kohderyhmä on varsinkin kouluun päättämässä olevat vammaiset nuoret. Nuorisotoiminnassa tehdään aktiivisesti yhteistyötä muiden vammaisille suunnattua nuorisotyötä tekevien tahojen sekä nuoris- ja opiskelijajärjestöjen kanssa. Nuorisotyön painopistettä siirretään yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Aktiivista vaikuttamistyötä mm. opiskelija- ja vammaisjärjestöjen yhteistyöelimessä jatketaan. Kynnys on nuorisoyhteistyö Seitin sekä nuorisoyhteistyö Allianssin jäsen.

1.7 Työllistyminen

Lähes kaikki Kynnyksen työntekijät ovat itse vammaisia tai heillä on muu kokemus vammaisuudesta. Kynnys omistaa kokonaan vammaisia työllistävän D4 Verkosto OY:n, joka on sosiaalinen yritys. D4 on ollut monelle väylä muuhun työelämään.

1.8 Viestintä

Kynnyksen viestintää ohjaa viestintästrategia, jota päivitetään tarpeen mukaan. Järjestö on kehittänyt viestintätoimintaansa systemaattisesti viime vuosina, lisäämällä lehden ilmestymiskertoja neljästä viiteen, avaamalla Facebook-sivuston, bloggaamalla, ja sisäisellä sekä ulkoisella uutiskirjeellä. Kynnyksellä on tiedottaja, joka palvelee eri toimintoja keskitetysti. Kehy-hankkeiden tiedotus hoidetaan erikseen.

Kynnyksen viestinnän keskeisin väline on Kynnys-lehti, joka ilmestyy 5 kertaa vuodessa. Lehdellä on toimituskunta ja osa-aikainen toimitussihteeri. Lehti saa opetusministeriön kulttuurilehtitukea. Lehden yksi painopistealue on kehitysyhteistyö ja tällä teemalla julkaistaan kaksi numeroa Voimaliitteenä. Lehti ilmestyy myös näköispainoksena verkossa ja koodattuna näkövammaisten palvelussa.

Osana viestintätoimintaa Kynnyksen kotisivuja kehitetään ja uudistetaan nykyistä informatiivisempaan, palvelevampaan ja keskustelelevampaan suuntaan. Jäsenistölle avataan sähköpostilistoja, joiden avulla lisätään vuorovaikutusta. Nettiin laitetaan englanninkielistä aineistoa. Toimittajille järjestetään koulutus siitä, miten vammaisuudesta kirjoitetaan ja puhutaan.

Kynnys on myös mukana alan messuilla. Internetissä KynnysTV jatkaa säännöllistä toimintaa ja keskeisistä tapahtumista tiedottamista viidellä lähetyksellä vuodessa.

Stean erillisavustuksilla rahoitettava toiminta

1.9 Assistentti.info

Kynnys ry on rakentanut yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa laaja-alaisen henkilökohtaisen avun verkoston Assistentti.infoon. Siinä toimivat voivat osallistua ja sitoutua haluamallaan tavalla yhteistyöhön ja verkoston kehittämiseen, sekä ottaa esille tulleet hyvät ajatukset, toimintamallit ja muut työvälineet nopeasti käyttöön osaksi omaa toimintaansa. Toimijaverkosto on laajentunut. Kun keväällä 2008 mukana oli 34 erilaista tahoja, syksyllä 2018 määrä on jo 102. Assistentti.info on alan toimijoiden kannalta toivottu henkilökohtaisen avun valtakunnallinen kehittäjäkumppani.

Assistentti.infoon neuvontapalvelu on laadukasta neuvonnassa toimivien juristien ja sosiaalityöntekijöiden vahvan koulutuksen, työkokemuksen ja kenttätietämyksen vuoksi. Juridisella neuvontatyöllä on kaksi keskeistä tavoitetta. Ensinnäkin neuvonta auttaa yksittäisiä ihmisiä saavuttamaan oikeutensa. Toiseksi neuvontatyön kautta saadun tiedon perusteella voidaan tehdä vaikuttamistyötä, jonka tavoite on estää ennalta vammaisiin kohdistuvien oikeusturva-aukkojen syntyminen vaikuttamalla esim. lainsäädäntöön, viranomaisten ohjeistuksiin ja käytäntöihin. Kynnys kehittää maksullista juridista Kynnet-palvelua.

THL:n vammaispalvelujen käsikirja, jonka materiaalien tuottamisessa Kynnys on ollut mukana, julkaisee tietoa ajankohtaisista vammaisuuteen liittyvistä oikeudellisista asioista.

1.10 Samanlainen erilainen vanhemmuus SAMAT-toiminta

Kynnys ry:n Oulun toimikunta jatkaa yhdessä muiden paikallisten toimijoiden kanssa SAMAT-jatkoprojektia. Vuonna 2018 mukaan tullutta chat-toimintoa jatketaan. Toiminnalla tuetaan pitkäaikaissairaita ja vammaisia vanhempia sekä heidän perheitään kiinnittämällä huomiota koko perheen hyvinvointiin. Lisäksi tarjoamme neuvoa ja ohjausta seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvissä kysymyksissä. Ryhmätoiminnalla mahdollistetaan vertaistuki projektin kohderyhmään kuuluville henkilöille.

2 IHMISOIKEUDET

Ihmisoikeuksien osalta yleistavoitteina ovat vammaisten ihmisoikeuksien puolustaminen ja vammaisten elämää koskevaan päätöksentekoon vaikuttaminen. Kynnys organisoii ihmisoikeustyönsä vähitellen vammaisten ihmisoikeuskeskuksen muotoon. Ihmisoikeustyö rakentuu kolmelle eri toiminta-alueelle: juridinen neuvonta, ihmisoikeuksien edistäminen yleisellä tasolla ja kansainvälinen ihmisoikeustoiminta. Juridinen neuvonta toteutetaan osana Kynnyksen toimintaa. Juridinen neuvonta on maksutonta, lukuun ottamatta asiakirjojen laadintaa.

2.1 Ihmisoikeuskeskus Vike

Ihmisoikeustyön tehostamiseksi on perustettu yhdessä Invalidiliiton ja Åbo Akademin ihmisoikeusinstituutin kanssa Vammaisten Ihmisoikeuskeskus (VIKE). VIKE:n päämääränä on vammaisten ihmisoikeuksien edistäminen ja vammaisten ihmisoikeuksien ympärillä tehtävän yhteistyön koordinointi. Vuonna 2018 VIKE:n toiminnassa keskitytään erityisesti YK:n vammaissopimuksen toimeenpanoon, tiedottamiseen ja kouluttamiseen. Kynnys on mukana ihmisoikeusvaltuustossa, sen työjaostossa ja vammaiskomiteassa. Kynnys on mukana myös perus- ja ihmisoikeusjärjestöjen yhteistyössä. VIKE:n vastuulla on myös yhdenvertaisuuslain soveltamisen

seuranta ja vaikuttaminen yhdenvertaisuuden toteutumiseen. Myös julkaisutoimintaa jatketaan. Tavoitteena on, että VIKE:ssä voisi työskennellä yksi kokopäiväinen lakimies.

3. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA VKO

Kehitysyhteistyö on Kynnyksen kehitysyhteistyörahoitus kanavoituu Vammaiskumppanuuden kautta. Kynnyksellä on hankkeita Keski-Aasiassa, Balkanilla ja Etiopiassa. Kynnyksellä on yksi täysipäiväinen ja yksi osa-aikainen kehitysyhteistyökoordinaattori. Sipilän hallituksen kehitysyhteistyöleikkaukset ovat pakottaneet leikkaamaan hankkeita. Kynnys tekee kehitysyhteishankkeita yhdessä Marttaliiton ja Väestöliiton kanssa sekä Kapua-hankkeessa. Kehitysyhteistyötä rahoitetaan myös keräystoiminnalla. Vuonna 2019 jatketaan Kynnyksen kummitoiminnan laajentamista ja kehittämistä.

4. MUU KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Kynnys on Disabled Peoples`Internationalin (DPI) ja vammaisten kehitysyhteistyöyhdistyksen VKO:n jäsen ja toimii aktiivisesti ulkoministeriön kehityspoliittisen osaston KEO:n suuntaan vammaisasioiden sisällyttämiseksi Suomen kehitysyhteistyöhön. Lisäksi Kynnys toimii yhteistyössä THL:n ja Maailmanpankin kanssa kehitysyhteistyöasioissa. Kynnys lisää aktiivisuuttaan Euroopan itsenäisen elämän verkostossa. Kynnys on valmis ottamaan vastaan kansainvälisiä vieraita. Kynnyksellä voi olla joitakin hankkeita VKO-rahoituksen ulkopuolella. Voihan vammaisen – kirjaa käännetään yhä uusille kielille.

5. EU-HANKKEET

Kynnys on osa konsortiota kolmessa EU-hankkeessa. Lapin yliopiston koordinoimassa VamO-hankkeessa kehitetään vammaissosiaalityötä ihmisoikeuslähtöisempään suuntaan. Helsingin yliopiston koordinoimassa Tarinoista voimaa –hankkeessa (Tavo) tavoitteena on edistää vammaisten ihmisten työllistymistä. Vuosi 2019 on sekä VamOn että Tavan viimeinen vuosi.

Uusi hanke on vuosina 2019-20 toteutettava Strength of Support. Hankkeessa edistetään inklusiota aikuiskoulutuksessa kouluttamalla terapeutteja. Mukana on Kynnyksen lisäksi kumppaneita Slovakiasta, Liettuasta ja Puolasta.

6. ESTEETTÖMYYSYKSIKKÖ

Kynnys konsultit (markkinointinimi) on Kynnys ry:n esteettömyysasiantuntijoiden ryhmittymä, joka tekee esteettömyystyötä yhdessä D4-verkosto Oy:n kanssa kaupallisella pohjalla. Ryhmittymässä työskentelee yksi osa-aikainen työntekijä. Konsultit tarjoavat ratkaisuja fyysisen ympäristön ja palvelujen saavutettavuuden kehittämiseen.

Kynnys ry on mukana Helsingin Invalidien yhdistyksen (HIY) esteettömyystoimikunnassa, Suomen Dfa-verkostossa ja RIFI:n (Rehabilitation International Finnish Committee) apuvälineiden ja liikuntaesteettömyyden komissiossa.

Kynnys ry toteuttaa myös muita esteettömyyteen liittyviä toimeksiantoja ja esteettömyyskartoituksia. Yhteistyötä jatketaan Senaatti-kiinteistöjen ja Asuntomessujen kanssa. Lisäksi jatketaan koulutusten ja luentojen antamista sekä osallistutaan seminaareihin.

Esteettömyysnäkökulma on mukana myös Kynnyksen kehitysyhteistyössä.

7. KULTTUURI

Kynnys ry:n kulttuuritoiminta kuuluu kiinteästi järjestön muuhun ihmisoikeustyöhön. Kulttuurin avulla voi ottaa kantaa yhteiskunnallisiin epäkohtiin, vaatia muutosta ja tehdä vammaisuuden kokemuksia ymmärrettäväksi. Kynnyksen kulttuuritoiminnasta vastaavat vammaiset ihmiset itse. Se ei ole vammaisille järjestettyä kulttuuritoimintaa, vaan vammaisten omaa kulttuuritoimintaa. Kaikki Kynnyksen kulttuuritoiminta ja tapahtumat järjestetään mahdollisimman saavutettavasti ja esteettömissä tiloissa. Vuoden 2019 isoimpia tapahtumia ovat KynnysKino ja kansainvälisen vammaisten päivän festivaali DiDa. DiDan yhteydessä jaetaan Vimma-palkinto.

Galleriatoiminta jatkuu Helsingin toimistolla, sen alakerrassa sijaitsevassa Galleria Kioskissa ja aluetoimikuntien omissa tiloissa. Helsingissä järjestetään taidetyöpajoja. Etenkin Turussa on aktiivista paikallista kulttuuritoimintaa. Kynnys osallistuu Eucreean järjestämään vuosittaiseen CrossOver-festivaaliin.

Kynnyksen kulttuuritoiminnassa on mukana lukuisia vapaaehtoisia. Järjestöllä on osa-aikainen kulttuurisihteeri. Kulttuuritoimintaa rahoitetaan Stean yleisavustuksella sekä Taiteen edistämiskeskuksen avustuksella. Kulttuuritoimintaa tehdään yhdessä useiden toimijoiden kanssa. Näitä ovat muun muassa Suomen Eucree ry, Kulttuuria kaikille –palvelu ja Näkövammaisten kulttuuripalvelu.

8. VARAINHANKINTA

Kynnys saa keskeisimmät tulonsa Veikkaukselta Stean kautta. Varainhankintaa toimikuntapaikkakunnilla kehitetään. Järjestö kehittää omaa sosiaalista yritystään sekä maksullista konsulttitoimintaa. Tuloja saadaan myös jäsenmaksuilla ja julkaisujen myynnillä. Markkinointia kehitetään ja sen avulla lisätään myyntiä. Kynnys on perustanut myös kaupallista toimintaa varten Kynnys-Apu Oy:n. Ulkoministeriö rahoittaa kehitysyhteistyötä ja opetus- ja kulttuuriministeriö nuorisotoimintaa, kulttuuritoimintaa ja Kynnys-lehteä. Kummitoimintaan haetaan lahjoittajia yksityishenkilöiden lisäksi myös muista organisaatioista ja eettisten lahjojen Internet-sivuja pidetään yllä. kp 20